

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KOZGAZDASZATI HIRLAP.
A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.
Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előzetesi árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt-kr.
Fél évre 5 „
Negyed évre 2 „
Egyes szám 5 kr.
A lap szellemi részét illető minden közlemény fizetése, Vasváryék földszinén, a szerkesztőségbe bérmentve küldendő.
Előfizetési helyben
TELEGDI K. LAJOS és IG. CSATHY KÁROLY könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban KUTYASI IMRE könyvtárában a postahivatalok nyomtatásánál is.

Hirdetési díj:
Négy hasábon heti sorát 5 kr.
Nagyobb terjedelmű és többször
hirdetéseknél a hirdetésnek a leg-
alább 10 sorra érő vételmek fel-
hívásig minden külföldi ki-
adásért 30 kr.
Nyíltírban megjelenő közle-
mény minden sorát 20 kr.
Hirdetéseket felvételre a kiadó-
hivatalban, KUTYASI I. könyv-
nyomdájában, valamint ZICHÉ-
MAN H. köv. íródjában is.
Név nélkül vagy bérmentesen
beküldött kéziratok nem vétel-
nek figyelembe.
Kéziratok visszatérnek
adatnak.

gyásál

összes



arúsítom.

szines Ternok és

szano kellekek

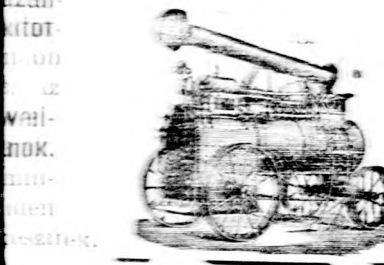
T. L.

szemben.

SAI
savanyúvíz

LAJOS

GYÖRGY



MEYNER GYÖRGY.

ZLET.

és esemege-áru

ket.

s kicsinyben.

UH A. és KUN

és ker. bank épülete.

ostahivatalai szemben.

Főrendiház.

A kinevezett főrendek névsora készen van — egy tekintet elé, hogy benne felismerjük a Tisza Kálmán kezét. Szintelen, jellemtelen egy alkotás az a névsor.
Egyelőre rámutatunk arra, hogy az új főrendiházak a kormány által kinevezett tagjai közt képviselve van: az udvar 3 főudvarmesterrel, a hadsereg egy altábornaggyal s egy királyi testőrrel, a közigazgatás 5 főispánnal s egy főpolgármesterrel, a politikai pálya 3 volt miniszterrel, 1 aktív kormánypárti képviselővel és 1 volt ellenzéki képviselővel, a jogszolgáltatás egy nyugalmazott hétszemélyűvel, a tudomány és irodalom 2 íróval, 3 egyetemi tanárral s egy szemorvossal, a művészet 1 műépítővel, a mezőgazdaság 1 földbirtokossal, az ipar 1 malomigazgatóval, végre a kereskedelem 1 kamaraelnökkel, 2 bankigazgatóval s 1 nagykereskedővel.

A névsor itt következik:
Bacsay József kamarás és magyar testőr,
Bombelles Károly gróf a trónörökös főudvarmestere,
Burghardt Konrád, a pesti hengermalom részv. társ. vezérigazgatója,
Ghyecz Kálmán belső titkos tanácsos, Gyulai Pál író,
Hertelendy József főispán,
Hirschler Ignác dr. budapesti szemorvos,
Hunfalvy Pál író,
Kautz Gyula egyetemi tanár s az osztrák-magyar bank alkormányzója,
Kochmeister Frigyes báró, a budapesti ipar- és kereskedelmi kamara elnöke,
Luzenbacher Pál nagykereskedő,
Lukáts Antal, a magyar földhitelintézet igazgatója,
Lumitzer Sándor dr. egyetemi orvosi-kari tanár,
Máriássy János altábornagy,
Melczér István nyugalmazott hétszemélyű főudvarmestere,
Mikó Bálint főispán,
Mixich Kálmán földbirtokos,
Molnár István főispán,
Nyáry Adolf báró, József főherceg főudvarmestere,
Nopcsa Ferencz báró, a királyné főudvarmestere,
Ordódy Pál belső titkos tanácsos,
Ormós Zsigmond főispán,
Perczel Miklós főispán,
Ráth Károly főpolgármester,
Simonyi Lajos báró földbirtokos,
Somssich Pál belső titkos tanácsos,
Stoczek József métegyetemi tanár,
Sváb Károly országgyűlési képviselő,
Várady Károly, a pesti első hazai tükörképzés egyesület igazgatótanácsának elnöke és

Ybl Miklós lovag műépítész.
A jövő év elején (a törvény értelmében) újabb 5 tagot nevez ki Tisza Kálmán. Eckert új-sennyei sakter is köztük lehet.
= **Belföld.** Veszprém-ben ifj. gróf Eszterházy Móricz cs. kir. kamarás, főispán bigtási ünnepélye július hó 2-án kezdődik. — Albrecht főherceg fogadtatására Nyitrán nagy előkészületek történnék, a diadalok felállításán és a házak fellobogozásán serényen dolgoznak.
= **Külföld.** Oroszországban a Salsbury-kormány kinevezése alkalmából a legtöbb orosz lap felhívja a kormányt, hogy az afgán határon terjedelmes elővigyázati intézkedéseket tegyen, minthogy az összeköttetés Angliával alig lesz kikerülhető.

= **A kiegyezés.** A Magyarország és Ausztria közötti kiegyezés mindinkább lekötö az általános érdeklődést. Az utolsó kiegyezést 1878 június 27-én kötötték meg s másnap az az jun. 28-án életbe lépett, 1888. jun. 28-ig tehát az új kiegyezésnek megkövetelt s a két állam törvényhozásai által szentesítve kell lennie. Azonban 1887. június havában a magyar képviselőház tagjainak megbízása lejár, a magyar kormány sem a kiegyezési tervet nem akarja a választási mozgalmakban izgatott viták tárgyává tenni, sem a kiegyezésre vonatkozó törvényes tárgyalását sem akarja az országgyűlés utolsó ülészakára tenni, midőn a választási mozgalmak a parlamenti tárgyalásokra már bizonyos hatást gyakorolnak. A kiegyezés ennélfogva már a mostani országgyűlés most következő második ülészakájában tárgyalás alá kerül, s ha csak lehetséges, mindenesetre el is intéztetik mindkét állam törvényhozása által.

= **Oláh betörés Erdélybe.** A rendszeres izgatás, melyet úgy az erdélyi, mint a romániai sajtó folytat ellenünk, végre megtermé gyümölcsét. E hó 18-án egy magasabb rangú tiszt vezetése alatt oláh katonacsapat a határtól jókora távolban fekvő Tapocz község területére betört és Zathureczky Gyula orsz. képviselő birtokáról, Bence bereczki lakos nyájából negyszáz darab juhot elrabolt. Ez azonban még nem volt elég préda a vitéz rumunoknak. Örjőngő gyűlölködésüktől ösztönözve több munkást s pásztorembert elragtak, rájuk fogták, hogy pár nap előtt oláh területen jártak s emiatt összekötözve elhurcolták őket.

= **A főrendiház új tagjai.** A főrendiház új tagjairól közölt kimutatás a „N-t” szerint nem autenticus a protestans egyházakra vonatkozó névlistájában. A következőkben tehát kijavítjuk a következőkben tehát kijavítjuk a közlemény ebbeli tévedéseit. Az 1885. évi VII. törvény 4 §-ának c) pontja értelmében a főrendiház tagjai: R e v e s z Bálint, Kun Bertalan, Pap Gábor református püspökök, Teutsch J., Geduly Lajos, Karsay Sándor ágostai evang. püspökök. Br. V. y Miklós, Tisza Kálmán, br. Kemény G., ev. ref. főgondnok. Br. Prónay Dezső, ágost. ev. egyetemes főfelügyelő. Szentiványi Márton, P e c h y Tamás ágost. ev. egyh. két kerületi felügyelője, D a n i e l Gábor unitárius főgondnok.

A Hortobágyról.

Legyen hála a magyarok Istenének szab. kir. Debreczen város közönsége vagyoni haladásának az egyik biztos jelzője az, ha mint gazdálkodó és állattenyésztő városnak az állatlétszáma mennyiségben és minőségben felfele halad a mi jelenben áll is, úgy annyira, hogy ez évben a hortobágyi pusztán élő szarvasmarhák létszáma az idei borjakkal együtt meghaladja a husz (20) ezret. Ezen nagy összegből csudák csudájára ez évben csak 275 darab döglött meg a mai alólirt napig, ötven darabbal több, mint a múlt 1884-ik év június havának ezen napjáig, csudák csudájára azért mondom, mert én és bárki más is, a ki figyelemmel kíséri Debreczen város gazdálkodó közönségének állattenyésztését, csakis valahol regen látott, ha ugyan látott annyi sok, majdnem agyonra teleített rossz állatokat kihajítani a pusztára, mint az az ideán történt — és újra mondom csoda ez azért, mert a tavaszamu rossz jószág gyér legelőre jött a mi tavaszról ez ideig sohasem nőtt annyira, hogy csak a kielégítő nevet megérdemelje is.
Kétszázhetvennyolc darab döglött hát meg! Hiszen az egy kis gulya mondhatja az ügyet komolyan meg nem figyelő tisztelt olvasó, és ez igaz, de ahhoz a huszezer darabhoz, a melynek nagy része két három ezer darabot számláló csapatokban vannak összezerve a leggyilkosabb szeles hideg esőt a perzselő forrószél szabad ég alatt törve és a forrószél által hozott testi felhevülés lehűtésére meg elegendő vizet sem kapva aránylag ezen elhullási szám igen csekély, különösen ha számba veszi a tisztelt olvasó azt is, hogy ezen összegben 140 darab olyan idei borjúk is felvannak néve, a melyek részben idelől ellettek, — részben a hideg eső miatti kihűlés által, — részben pedig a szűk élelem mellett az anyatej hiánya miatt pusztultak el. Azon 138 drb elhullott egy éves és korosabb szarvasmarhák halála oka több, mint fele részben az agyonütöttség volt, a többi néhány darab naraxos kivételével tudó máj romlásba pusztultak el.
Ezen nagyon is szapora faj kacának érdemeiben megoszolható szeretve tisztelt és

apja vajon a mikor ezt a gyönyörű szülöttét szellemi anyja méhéből a világra szülve szárnyára ereztette, vajon meggondolta-e, hogy ennek a madárnak repülése a magyar hazai lapoknak nem szolgál olyan anyagul, a mely a hazának különösen az államgazdasátnak javára a külföld előtt is lehetne; mert ha számot vetett volna magával vagy ismerné a magyar haza állattenyésztésének ügyét a legközelebbi szomszéd államokkal szemben. becsületes magyar ember létere bizony-bizony nem tette volna, mert fajtalmasan érzi azt a magyarországi állattenyésztő gazda, hogy a miniket annyira szerető szomszéd népek vezetőinek a magok hazájának előnyére, ebből következik a mi kedves hazánk kárára elkövetek és elkövetnek mindent, hogy a fölünk távolabb eső államok kormány férjaival elhitessék azt, hogy a magyar szarvasmarha kivihetését meg kell gátolni azért, mivel itt a mi hazánkban a keleti marha vész és más a ragályt kiharcoló betegség szünetet nem tartva uralkodik.
Hogy is áll hát a világ most a Hortobágyon? A bizony nem jól, de mégsem a legrosszabbul. Igaz, hogy legelőnk igen kevés van; — de azért azon kisebb gulyákban, a hol a veres borjakkal együtt a gulya állat létszáma a két söt három ezer darabot meg nem haladja, ott még nincs nagyobb baj, mint már igen sok más esetekben is volt. Szegénység, de nem éhenhalás. Azonban ha az idő mező nevelővé mihamarabb át nem változik egy pár hét múlva az is mind oda jut, a hova a Hüse István által őrzött felüvéghalmi gulya jutott, a hol különösen a korosabb borjas tehének odajutottak, hogy ha mihamarabb onnan el nem hajtatnának vagy szekéren kell haza szállítani, vagy pedig a pásztor az orvosi bizonylat felmutatásával a bőrével fog beszámolni.

Sokkal kevésbé ugyan de mégis hasonló állapotban vannak a Fülöp József által őrzött bármási- és Mogyorósi Miklós által őrzött halaskői gulyák. Ezekben is vannak már azonnal haza szállítandó lesoványodott tehének. Ezen három gulya legelőjének legjobb része egészen le van sülve és a száraz szálak letapodva, azért mert ezt a három gulyát őrző pásztorok folytonosan szorongatják egymást le ezen téről, mi által az mindig terítve van összezsúfolt szarvasmarhával; így a mit meg nem lehetnek letaposkák a lábokkal.

A Hüse István gulyás tanyájának igen nagy környéke szinte úgy le van kopva, hogy azon egyebb füvek gyökereit nem látható. De lehet-e ezt más képen csak képzelné is, olyan száraz időben, mint a milyen ez ideig nyár volt? A mikor ezen három ezer daraból álló gulya a reggeli legelésre lett elindulása után már három óra elteltével ismét vissza ment arra a térre itatás végett és azon a téren elterülve maradt délelőtti 9—10 óratól délutáni 3, sőt 4 óráig is, folytonos jóvást menesteven minden darab a kutra és a kuttól vissza.
Ilyen legelő rongálás mellett vajjon az ott a határ legjobb részén beállott korábbi baj okozójul kit lehet tekinteni mást, mint azon gulyának a gazdátársulatát vezető gazdákat? A mi pedig a hortobágyi összes jószág sorsát illeti, arra nézve bátor vagyok kijelenteni, hogy itt meg a fiatalabb szarvasmarhák-kifejlesztésében hiba nincs, és hogy azok miradnatós táp állapotban vannak és hogy azoknak valahova lenendő elszállításáról meg sürgős intézkedést tenni nem szükséges.
A lovak között, a melyek habár rossz táp állapotban is, azok a melyek ideje korán lettek kihajtva kitunó tápállapotban vannak, míg azok, a melyek később és akkor is legcsigázott állapotban jöttek ki nagyon keveset izmosítottak.
A sertések legelője ugyan csak nagyon szegény, de azért az a gazda, a kinek a sertése jó táp állapotba jött ki, még tulságosan nem zúgolódhat; de bizony a tavaszi roszból nem lett egyebb, mint nyári roszt.
Az egészségi állapot különösen ott, a hol a jószágoknak elegendő vize van, kitünő.

Daly Mátyas.
Népünnepély.
— Jun. 28-án. —
Debreczen város lelkésze szép hűgyei, a női erények legmagasabbakat gyakorolták tegnap, midőn az árva kesszők ölködők érdekében a nagyerdő lombjai alá varázsolt közönségnek teremtettek egy olyan ünnepélyt, melynek párja nem fog akadni egy könnyen s melyet elfeledni nagy bajos volna.
Gyönyörű, kedves szép fiatal leányok, fiatal menyecskék és derék urhölgyek, lemondottan egy nap minden külső dírméről, elváltak faradsággal, teherrel, ezer és ezer apró bajjal járó feladatokat teljesíteni, s nem gondolva pihenésre, nem gondolva a mulatással, egész lelkük és szívük erejéből azon igyekez-

tek, hogy a sok-sok embert úgy kielégítsék étel iszállal és mind azzal a mi rendelkezésekre állt, hogy annak csak hálálkodás legyen az.
Pedig mennyi volt az ehező s szomjuzó közönség. . . . Nem akart vége szakadni, egyre jöttek új meg új tömegek, s a nő egylet derek hűgyei sugárzó arczaival, örövendő fogadtak vendégeiket, s bár ha a test majd nem kimerült is, az esz me a melyert e napon lelekesültek, új erőt adott nekik kitartással, kedvvel folytatni a közönség kiszolgálását.
Mikor a kezembe vettem a tollat, hogy a szerkesztői parancsra elethű és igaz kepet nyújtsak az egész népünnepélyről, úgy erzem magamban, hogy erre képtelen vagyok, képtelen akárki, mert a mi tegnap és az éjelt történt a nagyerdőn, az inkább egy eleven tündérrege, egy valósult mese, egy álom, melyben az álmódó él, melyben az álom alakjai mozognak, élnek, örülnek. . . .
Tüneményes varázsa a mi hűgyeinknek hogy összehozták az árva nevével Debreczen összes társadalmi osztályait, s rang különbség nélkül mulatott bárki egy társaságban, egy körben, egy asztal körül. . . .

Semmi feszeség, semmi embereket egymástól elválasztó, vagy megkülönböztető hideg méltóságot; itt csupa szív, csupa erzelem volt mindenki, nagy ur, szegény ember, kir. tanácsos és iparos, ezredes, köztivész, urnó, szegény leány. . . . az erdő lomb sátorai közt elegendő vendég volt, kik jót tesznek, jót az árvaknak, a szűkölködőknek!

A gondviselés áldja meg azokat a derek urnókat, a kik ezt az ünnepélyt kidöngölték, szépen keresztül vitték.
A fényes siker az árva háláján kívül, méltó koronája egyszerű szívőknek.
De aljlon itt az ünnepély felolvasáról a következő tudósítás:

*
Még nem volt 3 óra, midőn az „Európa” vendéglő körül csoportosult közönség a szűkölködőknek a katonai zenekar hangjai mellett megindult a nagyerdőre, hogy megkezdődjék a népünnepély, mely iránt leges lelkesültség és érdeklődés mutatkozott az egész városban.

A nagy közönség már d. u. 2 órakor kezdte gyrogyl, berkocsin, vasuton, már kinek a mint tetszik kivonulni s egész esti 9 óráig folyton és folyton jöttek az új tömegek, úgy hogy bizvást lehet tenni 8—10 ezre a megjelentek számát.
Az erdőn — ellátva magunkat belepti jelvényekkel — a vendéglő előtt megynük a lövölde felé, hol mindenféle száz meg száz ember nézi kíváncsian a feldisített sátorokat, melyek egymástól nem nagy távolságra, igazán csinosan néztek ki.

Alig teszünk pár lépést a fenyesek közé vezető nagy uton, jobb kez felől van az első sátor, a melynek „borsátor” a neve s dukál, hogy oda okvetlen bemenjen az ember.
Hanem bizony én kezdtem banni hogy beleptem. Aggódtam a tudósításért. Olyan szép hűgyek mosolyogtak ott réam, hogy én már kezdetem nem kíváncsian sehova e kerek földön, kivált midőn biztosítottak hogy adnak, hoznak ok mindent, csak egyik-egyik a mennyi nekik tetszik.

A borsátor főparancsnoka a kedves Buzás Elek névvel, mellette a legbájosabb szerzetreméltóságokkal teljesítik a pinczérnői kötelemet: Kiss Lenke, Koncz Berta, Otrókocsi Véghe Emma, Diene Emma, Marjalaky Proska és Szentessy Etelka k. a. ok.
Hanem a legtöbb, de igen álladó vendégei voltak a sátorok egész az ünnepély végéig, a kik szívós kitartással ültek az asztalok körül, buzgón igyekeztek a bájos pinczérnők szolgáltatásait gyakraan igénybe venni, s őket minél több és nagyobb összegű borsával valóban részesíteni az — árva érdekében.

A borsátortól balra volt a virág-sátor ott működtek: Darvassy Endréné (a pénzügyi igazgató neje), Dr. Popper Alajosné, Dr. Balkányi Miklósné, Darvassy Ilonka k. a.
Nem e sátorban, de itt is másutt is, a hol csak lehetett mindenütt ott volt Bercsényi Gizella k. a. s csábító kedvességű beszélt a férfiakra egy-egy diszes kis virágcsokrot — az árva érdekében.

Szembe találjuk a — fonatos sátor, hol jól szervezett bájos női csapat sürgő-forog kifáradhatatlan elevenséggel. Ott látjuk: Kaffka Róza, Jablonczay Kálmánné, Tóth Lajosné Gréf Karolin, Dr. Legányi Gyuláné, Benyács Emilné urhölgyeket, továbbá: Nemes Elia, Orbán Jolán, Orosz Ida, Varga Vilma, Vásárhelyi Erzsike, Nagy Juliska, Jablonczay Margit és Tóth Ilonka kisasszonyok.

